EUROPESE COMMISSIE - PERSBERICHT

Milieu: EU viert 20 jaar natuurbescherming

Brussel, 21 mei 2012 – Vandaag is de 20e verjaardag van twee essentiële instrumenten voor natuurbehoud en duurzaam gebruik van de natuur in de EU: de "Habitatrichtlijn" en LIFE, het milieufinancieringsprogramma van de EU. Twintig jaar geleden keurden de EU-lidstaten de Habitatrichtlijn ter bescherming van de meest bedreigde soorten en habitats in Europa unaniem goed. Daarmee werd gevolg gegeven aan de bezorgdheid over de snelle achteruitgang van de wilde flora en fauna en het verlies van natuurlijke habitats door veranderingen in bodemgebruik, verontreiniging en ongebreidelde stadsuitbreiding. Om een herstel van de soorten en de habitats mogelijk te maken, is in de richtlijn het Natura 2000-netwerk van beschermde gebieden vastgelegd en zorgt het LIFE-financieringsprogramma voor strategische ondersteuning van de ontwikkeling van dat netwerk.

Milieucommissaris Janez Potočnik: *"Vandaag, bij de 20e verjaardag van de Europese wetgeving voor natuurbehoud, kunnen we er trots op zijn dat deze ons helpt ons rijke natuurlijke erfgoed te waarderen en er zorg voor te dragen. Biodiversiteit is onze levensverzekering en Natura 2000, dat gebieden met de hoogste biodiversiteitswaarde beschermt, is de hoeksteen ervan. We hebben de voorbije twee decennia een aanzienlijke vooruitgang geboekt en we hebben veel te vieren, maar de natuur heeft onze hulp nog steeds nodig en ze zal ons rijkelijk vergoeden met vitale ecosysteemdiensten."*

Twee decennia na de vaststelling van de richtlijn, heeft deze reeds geleid tot een aanzienlijke vooruitgang in het stoppen van de grootschalige vernietiging van onze meest waardevolle biodiversiteit en vertonen een aantal soorten en habitats reeds tekenen van herstel. Het Natura 2000-netwerk behelst meer dan 26 000 beschermde gebieden, verspreid over een gebied dat zo groot is als Duitsland, Polen en Tsjechië samen. Het netwerk bestrijkt momenteel bijna 18% van het EU-grondgebied, samen met 200 000 vierkante kilometer beschermd gebied in zee. Zo heeft Slovenië bijvoorbeeld meer dan een derde van zijn grondgebied als beschermd gebied aangewezen.

De afgelopen twintig jaar is het budget dat de EU heeft vrijgemaakt voor natuurbehoud toegenomen. Via LIFE, dat op hetzelfde moment werd goedgekeurd als de Habitatrichtlijn, werd meer dan 1,2 miljard euro toegewezen aan het beheer en het herstel van meer dan 2000 Natura 2000-gebieden in de EU.

Dankzij via LIFE gefinancierde projecten zijn een aantal soorten niet langer met uitsterven bedreigd, waaronder de zoetwatermossel in Duitsland en Tsjechië, de Apennijnengems in Italië, de Hongaarse weideadder en de Spaanse keizersarend. LIFE ondersteunt eveneens het behoud van de roodbuikvuurpad in Duitsland, Denemarken, Zweden en Letland.

De grootschalige vernietiging van waardevolle habitats die rijk zijn aan wilde flora en fauna werd een halt toegeroepen dankzij de talrijke praktische herstelprojecten in de EU. Denk maar aan de projecten voor de bescherming van de zandduinen in Litouwen, voor de bestrijding van uitheemse algen in Posidonia-velden in Frankrijk, voor het herstel van de Donau in Oostenrijk, de loofbossen in Zweden, de wetlands in Nederland en het hoogveen in Polen en Denemarken. Vele van deze initiatieven kregen de steun van het LIFE-programma.

Achtergrond

Natura 2000 is geen systeem van streng gereglementeerde natuurgebieden, maar is gebaseerd op een veel ruimer principe van duurzaam beheer inzake land- en watergebruik. Er mogen economische activiteiten worden uitgeoefend, op voorwaarde dat zij het natuurbehoud in deze gebieden niet in gevaar brengen. Dankzij Natura 2000 ontstonden tal van nieuwe mogelijkheden op het gebied van recreatie en toerisme. Jaarlijks bezoeken naar schatting 1,2 à 2,2 miljard mensen de Natura 2000-gebieden, wat tussen de 5 en de 9 miljard euro winst oplevert per jaar.

Nieuwe ontwikkelingen moeten de integriteit van de Natura 2000-gebieden vrijwaren. Met ontwikkelingen die eventueel schade zouden kunnen toebrengen, kan enkel worden verdergegaan na een volledige ecologische evaluatie, indien er geen alternatieve oplossing bestaat, om redenen van groot openbaar belang en indien elke vorm van verlies of schade aan het gebied gecompenseerd wordt. Zo werd in Polen bijvoorbeeld een alternatieve route gekozen voor de "*via Baltica*" en werd de locatie van een windmolenpark in Schotland aangepast om de steenarend te beschermen.

Het is bovendien van cruciaal belang om plaatselijke belanghebbenden te betrekken bij het beheer van Natura 2000. Dit schept nieuwe mogelijkheden voor duurzaam beheer inzake landgebruik, zoals werd aangetoond door initiatieven als op instandhouding gerichte landbouw (bv. het LIFE-project in het vergletsjerde karstgebied in Burren, Ierland). In Frankrijk werkt de regering nauw samen met plaatselijke landeigenaars om beheerplannen vast te stellen voor elk gebied.

Een efficiënt beheer en herstel van de gebieden in het Natura 2000-netwerk vergt aanzienlijke kosten, die gedeeltelijk kunnen worden gedekt met EU-middelen, zoals de fondsen voor plattelandsontwikkeling en de regionale ontwikkelingsfondsen. Naast de intrinsieke waarde, biedt Natura 2000 echter ook cruciale ecosysteemdiensten en socio-economische voordelen, waarvan de geschatte monetaire waarde de investeringskosten ruim overtreft.

De Commissie publiceert vandaag een verjaardagsbrochure over de Habitatrichtlijn met enkele van de talrijke behaalde resultaten, die de echte meerwaarde van deze wetgeving in alle lidstaten aantonen. In heel Europa worden feestelijkheden georganiseerd; er zijn speciale activiteiten gepland in vele Natura 2000-gebieden in EU-lidstaten en meer dan 300 LIFE-activiteiten. In oktober 2012 zal in België een belangrijke conferentie plaatsvinden.

Nadere informatie

Verjaardagsbrochure over de "Habitatrichtlijn":

http://ec.europa.eu/environment/nature/info/pubs/directives_en.htm

Website EU Natuur en Biodiversiteit:

http://ec.europa.eu/environment/nature/index_en.htm

Website LIFE-programma van de EU:

http://ec.europa.eu/environment/life/funding/lifeplus.htm

Audiovisueel materiaal mbt LIFE-projecten:

http://lifevideos.eu/videos/

Contact:
Joe Hennon (+32 2 295 35 93)
Monica Westeren (+32 2 299 18 30)